

עת"א 63118/02/24 - מרואן ברגותי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 63118-02-24 ברגותי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני **כב' השופט עמית יוסף בן-חמו**
העותר **מרואן ברגותי (אסיר)**
נגד
המשיבים **1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים**
2. מדינת ישראל

פסק דין

העותר הגיש לביהמ"ש במחוז המרכז, ביום 28.02.24 עתירה בדבר תנאי המחיה ונגד החזקתו באגף "שמור" בכלא אילון. קודם לכן, הוחזק העותר בהפרדת יחיד בכלא רימונים.

בהחלטת ביניים שניתנה ביום 28.02.24 קבע ביהמ"ש (כב' השופט דרור ארד-איילון) כי "עתירה זו היא בבחינת "עתירת המשך" לעתירה קודמת (עת"א 6642-01-24), עיקרה בטענות בדבר תנאי הכליאה ועל אי קיום הדין בהחזקה באגף "שמור".

בהליך שהתנהל קודם לכן בביהמ"ש במחוז המרכז דחה ביהמ"ש את העתירה נגד החזקתו של העותר באגף שמור וקבע כי ההחלטה המנהלית להחזקתו של העותר באגף "שמור" נעשתה כדין.

בתגובה, הגיש המשיב בקשה למחיקת העתירה ולחילופין, להעברת הדין בעתירה לביהמ"ש המחוזי במחוז צפון אשר לו הוקנתה הסמכות, משום שבמועד הגשת העתירה הוחזק העותר בכלא במחוז הצפון.

ביום 03.03.24 החליט ביהמ"ש במחוז המרכז להעביר את הדין בעתירה למחוז הצפון. בעקבות ההחלטה ניתנה בוא ביום החלטה לקבוע את הדין בעתירה בפני ליום 26.03.24.

ביום 13.03.24 הגיש המשיב "הודעת עדכון" בה צוין כי בעקבות הערכת מצב העדכנית בעניינו של העותר, החליט

מפקד המחוז בשב"ס להורות על החזקתו של העותר "בהפרדת יחיד".

המשיב טען כי בשים לב לאמור, ומאחר שנתקבלה החלטה מנהלית חדשה ועל כן הסעד המבוקש בעתירה איננו רלוונטי עוד, יש להורות על מחיקת העתירה.

ביום 26.03.24 נערך דיון במעמד הצדדים. ב"כ העותר טען כי במועד הגשת העתירה לא היה ידוע לעותר וב"כ כי הוא הועבר לכלא בצפון, משום כך הוגשה העתירה במחוז המרכז.

ב"כ העותר טען כי ערב הדיון בעתירה הוא ביקר את העותר שטען בפניו כי הוא מתחנן שביהמ"ש ייתן החלטה ששב"ס יפסיק להכות אותו ולהשפיל אותו.

בתגובה לטענות המשיב לפיהן יש להורות על מחיקת העתירה גם בשל היעדר תצהיר של העותר לתמיכה בעתירה, טען ב"כ כי "אין אפשרות להעביר לו נייר ולהחתיים אותו", עוד נטען כי זכויותיו של העותר כאסיר הפרדה נשללות ממנו והוא לא מקבל מזון בכמות המוקצבת לאסירים והמזון שהוא מקבל לא ניתן לו בשעות המקובלות. כמו כן, לא ניתן לו הציוד המגיע לו, לא מתאפשר לו לרכוש במרכז המכר, לא מאפשרים לו לקבל עיתון ומכשירי חשמל, טלוויזיה וקומקום. כמו כן, "הטיול היומי" המגיע לו ניתן לו באופן חלקי, חצי שעה במקום שעה. כמו כן, נטען כי ב"כ לא קיבל את ההחלטה המנהלית להעברתו לכלא מגידו.

הסעד המבוקש ע"י העותר הוא לספק לו באופן מידי את "כל הזכויות המגיעות לו" וכן, להחזיר את המצב לקדמותו - להחזיר אותו לכלא "עופר" לאגף "רגיל". לטענת ב"כ העותר, העותר נענש על לא עוול בכפו. ב"כ העותר חזר על הטענה כי למעשה לא הייתה החלטה להעביר את העותר לאגף שמור וודאי שלא הייתה החלטה להעבירו מהאגף השמור לאגף הפרדה. לטענתו, מאז שהוחזק העותר בכלא עופר לא התנהל שום הליך תקין לגבי העברותיו.

טענות המשיב:

המשיב טען כי הטענות המועלות בדיון והסעדים המבוקשים, לא בזכרם בעתירה שהוגשה לביהמ"ש, העתירה איננה מתייחסת לתנאי החזקתו של העותר בכלא מגידו, ההליך המנהלי לא מוצה עד תומו, כל הטענות בדבר מחסור באוכל וכו' לא הועלו קודם לכן ועל כן, דין העתירה להימחק.

המשיב מציין כי ההחלטה המנהלית להחזקתו של העותר בהפרדה ניתנה ביום 11.03.24 ומטרתה שמירה על בית הסוהר ומניעת פגיעה ממשית במשמעת ובאורח התקין של בית הסוהר.

בתגובה לטענות ב"כ המשיב, אישר ב"כ העותר שהעתירה שהוגשה אכן מתייחסת להחזקתו באגף השמור בכלא איילון, לדבריו מטרת ההחזקה באגף שמור היא ללוות את האסיר למצב של השתלבות בקהילת אסירים רגילה, אך הדבר נמנע מהעותר. לטענתו, קיים חשש שהעברתו של העותר לכלא מגידו יש בה משום ניסיון להתחמק מדיון בעתירה. העותר

וב"כ לא קיבל שום מסמך על ההחלטה המנהלית להחזקה בהפרדה. למרות שהעתירה עסקה בתנאי ההחזקה בכלא אילון, סבר ב"כ העותר כי ניתן לקיים את הדין למרות העברתו לכלא מגידו.

לאחר שנשמעו טענות הצדדים, ניתנה החלטת ביניים המורה לעותר להגיש כתב עתירה מתוקן שיתייחס למצב החזקתו של העותר בכלא מגידו. החלטה ניתנה משום שטענות הצדדים מתבססות על העתירה המקורית ומאז השתנו דברים ועל כן, לא ניתן לדון בעתירה ובסעדים המבוקשים בה כפי שהם.

בהחלטה צוין כי בכל הקשור לטענות בדבר אלימות כלפי העותר, על העותר וב"כ לפנות לגורמי החקירה המוסמכים (יח"ס) שלהם הסמכות והכלים לדון בטענות מעין אלה.

בכל הקשור לתנאי המחיה שבטרם העברתו לכלא מגידו אין מקום לדון בהם כיוון שהצווים והחלטות של ביהמ"ש הדין לפי סעיף 62 לפקודת בתי הסוהר מתייחסות לעתיד ולא לעבר. ככל שיש טענות בעניין העבר, ניתן לטעון טענות אלה שוב במסגרת תלונה לגורמים המוסמכים אך לא במסגרת עתירה לפי סעיף 62.

ביום 28.03.24 הגיש העותר עתירה מתוקנת אליה צירף "תצהיר של ב"כ העותר, עו"ד יגאל דותן, שנכתב במעמד הביקור בכלא". בעתירה המתוקנת צוין כי תצהיר של העותר עצמו יוגש מיד לאחר שעוה"ד יבקרו אותו בכלא.

בכתב העתירה המתוקן חזרו העותרים על טענות באשר לתנאי ההחזקה בעבר, מאז הועבר מכלא "עופר" (סעיפים 1-3). בעתירה נטען כי הדין האחרון שהתקיים היווה "שלב נוסף במחזה האבסורד, ובו עלה ביד המשיבים לדחות פעם נוספת את הדין המהותי" (סעיף 4).

ב"כ העותר טוען כי בפועל ממשיך העותר לסבול מתנאי כליאה תת אנושיים, אלימות והשפלה יום-יומיים בין אם זה באגף "השמור" ובין אם זה באגף "ההפרדה". ישנה שלילה גורפת ובלתי חוקית של זכויות האסיר, כפי שפורט בעתירה המקורית. הטענה לפיה האסיר מקבל את מלוא הזכויות המגיעות לו כאסיר הפרדה הינה טענה שקרית וחסרת תחלת. ב"כ העותר ביקרו את האסיר לאחר שבועות ארוכים בהם עשה המשיב כל מאמץ כדי למנוע את הביקורים. ההחלטה המנהלית על ההפרדה לא צורפה לתגובת המשיבה. העותר הועבר מהאגף השמור מכלא אילון לכלא מגידו ביום 22.02.24 ואילו החלטת מפקד המחוז להחזיקו בהפרדה ניתנה רק ביום 29.02.24 ועולה השאלה היכן הוחזק העותר בימים אלה ובאילו תנאים.

לטענת ב"כ העותר ממועד העברתו לכלא מגידו ועד ההחלטה להחזיקו בהפרדה, "הוחזק העותר בתא מבודד וחשוך ללא ציוד, ללא בגדים להחלפה, קיבל מזון בכמות ובאיכות שהביאו אותו לסף רעב וגרוע מכך, ביום 06.03.24 הותקף באופן ברוטאלי ע"י חמושים בפרצו לתאו, הוכה עד זוב דם ואיבוד הכרה והושלך כחפץ בחצר פנימית שם שכב עזוב ומתבוסס בדמו במשך שעות ארוכות ללא מים וללא טיפול רפואי". מאלה עולה השאלה האם מניעת הביקור של עוה"ד למן המועד בו "הוברח" לכלא מגידו ועד לביקור שערכו ב"כ אצלו ערב הדין בעתירה, נועד להסתיר מהם את מצבו העגום של העותר ובעיקר את החבלות.

ב"כ העותר טוענים שתגובת המשיבה שבבסיסה דין וחשבון רפואי של רופא הכלא, איננה כולה אמת וכרגיל מגלה טפח ומסתירה טפחיים. לטענתו, רופא הכלא שביקר אותו בתאו אישר באוזניו את קיומן של החבלות וגם צילם אותן במכשיר הטלפון שברשותו. יום למחרת הגיע קצין שב"ס לתאו של העותר וביקש לצלמו בשנית בטענה שאירעה תקלה במכשיר הנייד של הרופא שצילם אותו. הטענה שהעותר סירב לבצע צילומים נוספים איננה אמת, הקצין לא ביקש מהעותר להצטלם אלא הורה לו בגסות להתפשט וכשהוא סירב הקצין הצמיד אותו בכוח אל הקיר וצילם אותו. ב"כ העותר טוען שיש להורות על זימונו של רופא השב"ס לחקירה.

העותר טוען כי בחדר בו הוא מוחזק כיום אין לו ציוד אישי שישמש אותו לצרכיו האישיים, לא סופקו לו פריטים בסיסיים כגון סבון, נייר טואלט, שמפו, מברשת שיניים, מגבת וכיוצא בזה ולא מתאפשרת לו שמירה מינימלית של היגיינה אישית.

העותר מפנה להוראות פקנ"צ 03.02.00 הקובעת כי לאסיר יסופקו אמצעי ניקיון בכמות הדרושה לצורך השמירה על התא וכן, יקבלו ציוד אישי ופרטי סידקית בהתאם לפקודת הנציבות 04.33.00. כמו כן, מפנה ב"כ העותר להוראות סעיף 25א הקובע שאסירים יהיו זכאים לרכוש כטובת הנאה מוצרים במרכז המכר כמפורט בנוהל וכן, להוראת סעיף 29ד שאסיר יהיה זכאי להחזיק בתאו טלוויזיה שתסופק ע"י שב"ס ולראות בערוצי הטלוויזיה.

העותר מלין שכמות המזון המסופקת לו היא קטנה, גם יחסית לכמות המזון המצומצמת שקיבל בעבר וארוחת הבוקר ניתנה לו בשעה 10:00 בבוקר ולא בשעה 07:00 כמתחייב עפ"י הנהלים.

תגובת המשיב:

המשיב מבקש להורות על מחיקת העתירה המתוקנת. לדבריו, שלל הטענות הנתענות בעתירה המתוקנת הינן **טענות ממוחזרות** אשר הועלו בעתירות שהגיש העותר כנגד תנאי המחיה בבתי הכלא הקודמים בהם הוחזק. העותר עושה שימוש בלשון פוגענית, משתלחת ונטולת רסן כלפי התנהלותם של אנשי סגל שעומדת להם חזקת התקינות מבלי שצירף לטענותיו בדל ראיה כלשהו.

התנהלותו של העותר הנוהג בניגוד לסדרי הדין בעתירות אסיר, הינה התנהלות מקוממת ובלתי ראויה והיא חוזרת על עצמה בעתירות השונות.

בעת"א 6642-01-24 הוגשה עתירה ללא תצהיר מהעותר שבסעיף 16 לעתירה צוין כי "מכל מקום, הדברים שנכתבו בשם העותר, נאמרו מפיו לעוה"ד שביקר אותו בכלא".

בעתירה המקורית שהוגשה כאן, לא הוגש תצהיר של העותר אלא תצהיר של עו"ד שביקר אותו בכלא והצהיר על דברים ששמע מפיו של האסיר.

התגובה לבקשת המשיבים למחיקת העתירה על הסף, גם כן הוגשה ללא תצהיר למרות שהיא מלאה בטענות הנחזות

להיות עובדתיות כנגד תנאי המחיייה והתנהלות אנשי הסגל.

גם העתירה המתוקנת הוגשה בשלב ראשון ללא תצהיר של העותר אלא בצירוף של תצהיר של עו"ד יגאל דותן "שנכתב במעמד הביקור בכלא".

התצהיר שהוגש לביהמ"ש ביום 03.04.24, מסיבות עריכתו אינן נהירות כלל ועיקר, המסמך נערך בכתב יד מבלי שצוינו פרטי הגורם שהחתיים את המצהיר על התצהיר. ממסך זה איננו יכול להוות תצהיר כנדרש בתקנות סדר הדין.

ביום 09.04.24 הוגש כתב תשובה מפורט המתייחס לגופן של טענות העותר כדלקמן:

נתונים מנהליים:

העותר הינו אסיר בטחוני המרצה 5 עונשי מאסר עולם ועוד 40 שנות מאסר כאשר כל העונשים מצטברים זה לזה. מרצה את עונשו מיום שנעצר ב-15.04.02, העותר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות כדלקמן:

א. רצח בכוונה תחילה (בשלושה מקרים בהם נרצחו 5 בני אדם).

ב. ניסיון לרצח.

ג. פעילות בארגון טרור.

ד. חברות בארגון טרור.

ה. קשירת קשר לביצוע פשע.

המשיבה מפנה לקטעים מגזר הדין שם נכתב בין היתר: "הנאשם היה מפקדם של ארגוני הטרור שפעלו בגדה המערבית במסגרת הפת"ח, קרי התנזים וגדודי חללי אלאקצא, הוא הנהיג חוליות טרור שקמו מקרב ארגונים אלו לביצוע פיגוע רצח והתאבדות בישראל ובתחומי יהודה ושומרון.

הנאשם התווה את מדיניותם של ארגונים אלה, ביטא את עמדתם באמצעי התקשורת ודאג לספק להם אמצעי לחימה וכספים שנדרשו לשם ביצוע הפיגועים... עמדתו המוצהרת של הנאשם הייתה כי יש לבצע פיגועים כנגד חיילים ומתנחלים כולל נשים וילדים... לנאשם הייתה מידה רבה של השפעה על מפקדי החוליות ומבצעי הפיגועים, ולו מכוח העמדה שהוא סיפק להם כספים ואמצעי לחימה. מידי פעם היה מורה להם להפסיק את הפיגועים כנגד ישראל, אך לאחר מכן היה שב ומורה להם לחדשם - הכל עפ"י הנחיות יושב ראש הרשות יאסר עראפת... הנאשם הורה לאנשיו לבצע את פיגוע הנקם שבמהלכו נרצחה יואלה חן ז"ל בתחנת הדלק בגבעת זאב וכן, הורה לאחד מאנשיו לבצע פיגוע ירי במהלכו נרצח הנזיר היווני במעלה האדומים. בנוסף, נתן הנאשם את אישורו לביצוע הפיגוע במסעדת "סי-פוד מרקט" בתל אביב בו נרצחו 3 בני אדם...

... אמנם לא ניתן ע"פ הדין הישראלי להרשיע את הנאשם בביצוע שורת הפיגועים נשוא כתב האישום - למעט ארבעה פיגועים שפורטו לעיל- ואולם, הנאשם עמד בראש מנגנון הטרור שהביא לביצוע פיגועים אלה... הנאשם נושא באחריות מוסרית כבדה למותם של אנשים רבים כתוצאה מצן הפיגועים שבוצעו בידי אנשי חוליות טרור ששמו למרותו ונטרפו על ידו".

עותק של גזר הדין צורף כנספח א' לכתב התשובה.

נתונים באשר לתנאי החזקתו של העותר בכלא:

1. העותר הוחזק בתנאי "הפרדת יחיד" מיום 15.12.23 עד 15.02.24.
2. ביום 15.02.24 הועבר העותר ל"אגף שמור" בכלא אילון.
3. ביום 22.02.24 הועבר העותר לכלא מגידו שם הוחזק בתנאים של "אגף שמור" בתוך אגף ההפרדה.
4. ביום 11.03.24 הורה סגן מפקד המחוז על החזקתו של העותר בתנאי "הפרדת יחיד" בכלא מגידו, ההחלטה ניתנה בהתבסס על עמדת גורמי מודיעין בשב"ס.

החזקה בהפרדה:

המשיב מפנה להוראות סעיף 19ב לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) תשל"ב - 1971 (להלן: "הפקודה") המונה את העילות המאפשרות החזקת אסירים בהפרדה, בין יתר העילות: (2) - בטחון בית הסוהר, (4) - מניעת פגיעה ממשית במשמעת ובאורח החיים התקין של בית הסוהר.

המשיבה טוענת כי ההחלטה האחרונה המורה על החזקתו של העותר בהפרדה ניתנה כדין למשך 30 יום עד ליום 24.04.24 וזאת מעילות (2) ו-(4) המפורטות לעיל. ההחלטה להחזיק את העותר בתנאי הפרדת יחיד מתבססת על עמדת גורמי המודיעין לפיהן הצטבר בעניינו של העותר חמ"ן "שלילי ורלוונטי" המחייב החזקתו בעת הזו בהפרדת יחיד ולאחר שהגורם המנהלי המחליט הגיע למסקנה שלא ניתן להשיג את תכלית המטרה בדרך שפגיעתה פחותה.

לא נפל כל פגם מנהלי בהחלטה, ההסתמכות על גורמי המקצוע הינה סבירה ועל כן, אין מקום להתערבות ביהמ"ש.

תנאי המחיה:

בעניין זה מפנה להתייחסות סגן מפקד הכלא הדוחה את טענתו של העותר לפגיעה בזכויותיו כאסיר ביטחוני.

התנהלות המשיב על רקע המצב הביטחוני במדינה ונתוני האישיים של העותר הינה תקינה ובהתאם למתחייב.

בקשת העותר לאפשר לו לרכוש מוצרים במרכז המכר ולהחזיק מכשירי חשמל וטלוויזיה, ספרים כתבי עת ועוד איננה מותרת ומניעתן של הטבות אלה הולמת את המצב המשפטי הקיים.

המשיבה טוענת כי בקשתו של העותר להחזירו לאגף השמור בכלא איילון הינה תמוהה בלשון המעטה ומזכירה שהעותר עצמו טען בעתירתו המקורית לגבי תנאי החזקתו באגף השמור בכלא איילון.

מהתייחסותו של סגן מפקד כלא מגידו עולים הנתונים הבאים:

• פרטי לבוש והלנה בתא: ברשות האסיר מצויים פריטי לבוש ומוצרי היגיינה בכפוף למותר עפ"י הפקודה ובהלימה לנהלי שב"ס ולקנות שעת חירום. עוד צוין כי מנהלי האגפים עורכים בדיקה שוטפת מול הכלואים הביטחוניים להשלמת פרטים חסרים בדגש על מוצרי היגיינה (לרבות מברשות ומשחות שיניים, שמפו ועוד). באגף הפרדה האמור מבוצעת בדיקה כמעט מידי יום.

• ציוד בתא האסיר: בתא האסיר מצויים מיטה, מזרן, שתי שמיכות, כלי אוכל וציוד אישי כפי שפורט לעיל. בתאו של העותר מצויים מקלחת ושירותים.

• חומרי ניקוי: האסיר מקבל חומרי ניקוי כגון: אקונומיקה, סבון לשטיפת רצפה, נייר טואלט פעמיים בשבוע וככל שעולה הצורך ניתנת אספקה נוספת. באגף מצויה מכונת תספורת, מראה ואמצעי היגיינה נוספים הזמינים לשימוש האסיר לפי הצורך.

• אספקת מזון: האסיר מקבל 3 ארוחות ביום כמו כל אסיר אחר, בהתאם לתפריט המזון הקבוע עפ"י לוח מזון של המשיב. איכות וכמות המזון נבדקים על בסיס יומי ולא עלה חריג בעניין זה.

• טיפול רפואי: מצוי במעקב של גורמי הרפואה ומטופל בהתאם להמלצות כפי שפורט בהתייחסות הרפואית מיום 21.03.24.

• טיול יומי: האסיר ככל אסיר בטחוני אחר זכאי לשעת טיול אחת ביום בחצר, במהלכה הוא רשאי לכבס את בגדו בהתאם לשיקול דעתו.

האסיר מטופל בהתאם לגורמי הרפואה בכלא, הוראות הפקודות והנהלים.

התייחסות מנהל מרפאת מגידו מיום 21.03.24:

בהתייחסות הרפואית מצוין שהאסיר מוכר למערך הרפואי של בית הסוהר כאשר ברקע מספר מחלות כרוניות:

- ביום 22.02.24 התקבל מכלא מגידו. עם קליטתו ליחידה נבדק ע"י רופאת היחידה, בוצעו כל המעקבים הדרושים, לא נמצאו מגבלות תפקודיות גופניות במהלך הבדיקה, בוצעה בדיקת "אי-סי-גי".
- ביום 26.02.24 בוצעה ביקורת רפואית שבועית של האסיר באגף הפרדה - בבדיקתו ללא תלונות רפואיות חריגות.
- ביום 04.03.24 בוצעה ביקורת רפואית שבועית, האסיר התלונן על בעיות בעור.
- בתאריך 05.03.24 הוצא האסיר באופן יזום למרפאת היחידה למעקב וטיפול בעקבות תלונתו על בעיות עור. ניתן טיפול לבעיית העור ע"י רופא היחידה. בבדיקתו הלן גם על כאבים בשוק, ברגל ובצוואר ללא סימנים חריגים, טופל בהתאם למצבו הרפואי והוחזר לאגף.
- ביום 06.03.24 נלקחו מהאסיר בדיקות מעבדה למעקב.
- ביום 11.03.24 בוצעה ביקורת רפואית שבועית של האסיר באגף הפרדה. בבדיקתו התלונן שמזה מספר ימים הוא סובל מכאבים באוזן ימין, כתף ימין, גב תחתון. נבדק בתאו ע"י רופא היחידה ללא ממצאים חריגים.
- ביום 19.03.24 בוצעה ביקורת רפואית שבועית, בבדיקתו התלונן על הפרעה בסגירת העין, כאבים בגב תחתון, כאבים בכתף לאחר אירוע הטראומה.
- ביום 20.03.24 הוצא באופן יזום לבדיקת המרפאה בעקבות תלונותיו בהגשת העתירה, טען כי הופעל נגדו כוח לפני מספר ימים, התלונן על כאבים בכתף ובגב, נבדק ע"י רופא היחידה **לא נמצאו ממצאי חבלה טריים, ללא הגבלת תנועה, מתמצא היטב בזמן ובמקום, גב ללא ממצאים חריגים, גפיים ללא ממצאים חריגים, כתפיים בהיקף שווה ללא סימני א-סימטריה, ללא סימני חבלה באזור, תנועת גוף חופשית.**
- בשל תלונותיו התבקש להצטלם במספר מוקדים, בוצע צילום אחד פרונטלי והוא סירב להמשיך צילומים נוספים.
- הנ"ל נמצא במעקב הצוות הרפואי ביחידה ומטופל בהתאם למצבו הרפואי ללא חריג בניגוד לטענותיו בעתירה, הוא איננו מצוי במצוקה רפואית ולבטח לא נשקפת סכנה לחייו. בשלב זה אין מקום להתערבות רפואית נוספת.

דין והכרעה:

החזקה בהפרדה:

במהלך הדיון שנערך ביום 16.04.24 הציג המשיב את ההחלטה בכתב של סממ"ז מחוז צפון להורות על החזקתו של העותר בהפרדת יחיד. מתוך עיון במסמך עולה שאכן ניתנה החלטה בכתב, מנומקת כדין, המסתמכת על עמדת גורמי מודיעין ולאור העילות הקבועות בסעיף 19ב לפקודת בתי הסוהר. ההחלטה ניתנה בסמכות והינה סבירה.

שב"ס רשאי להורות על החזקת אסירים בהפרדה בהתאם להוראות הפקודה. החזקת אסיר בהפרדה אינה אמצעי ענישה אלא אמצעי מניעה ויש לנקוט בו רק בהתקיים עילה מהעילות המנויות בחוק וככל שאין אמצעי אחר שפגיעתו פחותה שיכולה להשיג את אותה תוצאה.

כללי החזקת אסיר בהפרדה יהיו כללי ההחזקה המקובלים באגפים ברמת ביטחון מרבי בהתאם לנהלי הוראות וביטחון.

הגורם המוסמך בשב"ס - הסממ"ז הורה על החזקתו של העותר בהפרדת יחיד בהסתמך על מידע מודיעיני וסקירת מודיעין בעניינו.

הוגש לי מקבץ רחב היקף של המיידעים המודיעיניים בעניינו של העותר שהוצגו בפני הגורם המנהלי המוסמך והיוו בסיס להחלטתו.

מהחומר המודיעיני עולה כי דמותו התקשורתית של העותר כ"לוחם חופש" איננה עומדת בהלימה עם החומר המודיעיני שבשב"ס. מהחומר עולה כי העותר משתף פעולה במשך פרקי זמן ארוכים עם הגורמים העוינים ביותר עם ישראל כולל תנועת חמא"ס, הוא פועל ומעורב באופן ישיר בפעולות שיש בהן כדי לפגוע בביטחון המדינה כשברקע לכל ההתנהלות הזו היא חיזוק מעמדו הפוליטי מחוץ לכלא כהכנה ל"יום שאחרי".

גורמי המודיעין סבורים כי החזקתו של העותר בתקופה זו באגפים רגילים תסייע בחיזוק תנועת החמא"ס ובכך תתרום למגוון אירועים שליליים בתוך הכלא. גורמי המודיעין סבורים כי האינטרס הביטחוני מחייב את החזקתו של העותר ב"הפרדת יחיד" ולא להסתפק בהחזקתו ב"אגף שמור".

אני מפנה לסקירת המודיעין בעניינו של העותר ובדבר מסוכנותו והמלצה להכנסתו להפרדה, במיוחד לאמור בחלק ג, חלק ד.

בסעיף 5 לחוות הדעת יש כדי להסביר מדוע העותר התלונן כי מכים אותו.

אני מפנה לחלק מהכמות הגדולה של המיידעים בעניינו כך למידע המפורט במספר 8856, 8772, 2733, 8686, 9462, 9400, 2095, 4057, 7599 וההערות המשך לידיעה זו, 5386 וההערות שם.

כאמור מדובר בחלק מזערי מהיקף המיידעים בעניינו של העותר.

האמור במיידעים אכן מקים את העילות המצדיקות החזקה בהפרדה.

החלטתו של הגורם המנהלי המוסמך להסתמך על המיידעים הינה החלטה תקינה, ראויה וסבירה.

לאור מכלול נתוניו של העותר והמיידעים המודיעיניים, לא ניתן להשיג את עילת ההפרדה בדרך אחרת.

אשר על כן, אני קובע שההחלטה להחזקתו של העותר בהפרדה הינה תקינה והבקשה להורות על ביטול ההחלטה נדחית בזה.

תנאי מחייה:

הסעדים המבוקשים בבקשה לעניין תנאי המחיה, בין היתר לאפשר לעותר לרכוש מצרכים בקנטינה של הכלא, לקבל כתיב עת, קומקום חשמלי וטלוויזיה מתעלמים מהשינוי שנעשה בעקבות אירועי אוקטובר והמלחמה שנכפתה על מדינת ישראל.

בעקבות אירועי ה-7.10.23 ומאז הוחלט על צמצום רף פעילות השגרה של האסירים הביטחוניים, הוחלט לצמצם למינימום המתחייב עפ"י דין את תנועותיהם, את האינטראקציה בינם לבין עצמם ובינם לבין החוץ ואת החיכוך של אותם אסירים ביטחוניים במתקני הכליאה, כל זאת לשם מימוש "תכלית ביטחונית" של שמירה על ביטחון המדינה, הסוהרים והסדר והמשמעת בבתי הסוהר ובאופן המתחייב מהשוני הקיים שבין הכלואים הביטחוניים ובין יתר הכלואים.

המדיניות האמורה מצאה את ביטויה בהוראת שעה שהוציא הנציב מתוקף סמכותו עפ"י סעיף 80, 80א(ב) לפקודת בתי הסוהר, הוראת שעה מיום 06.10.23 ומיום 16.10.23, אשר פורסמו כמו יתר הוראות הנציב באתר האינטרנט של שב"ס.

ביהמ"ש העליון במסגרת הדיון בבג"ץ 7753/23 האגודה לזכויות האזרח נ' שר הפנים, התייחס למדיניות זו, לא מצא בה פגם והחליט לאשרה.

במסגרת המדיניות הוחלט על הוצאת מכשירי חשמל וכן מניעת טובות הנאה מאסירים הביטחוניים.

בסעיף 36 לפסק הדין בבג"ץ 7753/23 נכתב:

"יצוין כי מצאתי טעם בטענת המשיבים לפיה מדיניות הנציבה בהקשר זה איננה שוללת מהכלואים זכויות המוקנות להם, אלא אך מצמצמת את תנאיהם לרף המינימלי הנדרש עפ"י דין ודברים אלה מקבלים אך משנה תוקף נוכח צוק העיתים. כך, לאחר שעיינתי בחו"ד המודיעינית, מצאתי כי היא מבססת את התכלית הביטחונית שהוזכרה לעיל. חו"ד מבססת את החששות אשר הביעו המשיבים בתגובתם באופן גלוי, שכאמור מושתתות על הערכות מודיעיניות העדכניות שהתקבלו לאחר פרוץ המלחמה. מכאן עולה, כי יש הכרח

במדיניות הכוללת שננקטה ע"י הנציבה, וזאת על מנת לשמור על ביטחון סגל שב"ס ועל ביטחון הציבור כולו.

הצעדים האמורים אף מתחייבים לנוכח ההבדל הקיים בין אוכלוסיית הכלואים הכללית, לבין אוכלוסיית הכלואים הביטחוניים, אשר לגבי האחרונים קיימת "חזקת מסוכנות" הדורשת התייחסות שונה (ראו למשל רע"ב 6956/09 יונס נ' שב"ס פסקה 74, ועע"א 1076/95 מ"י נ' קונטר פד"י נ(4) בעמוד 501-500).

לא למותר לציין כי אין חולק על כך שראשה החמישי של העתירה, אכן נוגע לטובות הנאה שניתנו לכלואים להבדיל מהזכויות המוקנות להם ולא מצאתי עילה להתערבות שיפוטית.

לבסוף, דומה כי ראשה השישי של העתירה, שעניינו בפרסום מדיניות הנציבה, התייטר, הן מאחר שהוראות השעה פורסמו באתר האינטרנט של השב"ס, באופן ההולם את הוראות סעיף 80 לפקודת בתי הסוהר, הן מפת העובדה שבתגובתם המקדמית הרחיבו המשיבים בפירוט על אודות מדיניותם".

במסגרת הדיון בבג"ץ כי הטיפול הרפואי הדרוש לשם בריאות הכלואים ניתן לכלל הכלואים בהתאם לצורך ולא חל בעניין זה כל שינוי.

עוד צוין כי לא הוטלה מניעה גורפת על מפגשי כלואים עם עו"ד, יחד עם זאת בשים לב לעלייה המשמעותית במספר הכלואים, צוין כי ניתנת עדיפות למפגשי עצורי ימים ועצורים חדשים עם עו"ד ורק לבסוף עם אסירים שפוטם ועל כן, זמן ההמתנה למפגש עם עו"ד התארך.

באשר לשעת טיול, הכלואים זוכים לשעת טיול עפ"י תקנה 6(א) לתקנות בתי הסוהר להבדיל מהמצב ששרר קודם לכן במסגרתו ניתן היה לאשר שעות טיול ארוכות יותר מהקבוע בדיון.

אספקת החשמל לשקעים שבתאי הכליאה אכן נותקה וזאת במטרה למנוע את הטענתם של מכשירים סלולריים שהחזקתם אסורה וכן, כדי לצמצם את הסיכון לשימוש באמצעים בפגיעה בסגל. כגון הרתחת מים, או שמן באמצעות קומקום. לצד זאת, בתאים ספציפיים בהם קיים צורך רפואי בכך נשמרת הגישה לחשמל.

במסגרת מניעת טובות הנאה להבדיל מזכויות, אכן נשללה מאסירים ביטחוניים לבשל את מזונם לעצמם (אפשרות שלא ניתנת לאסירים שאינם ביטחוניים) וזאת במטרה למנוע הסלקה של ציוד אסורה בהחזקה בתוך המזון או בכלים להכנתו. תחת זאת, מקבלים האסירים 3 הוראות ביום בהתאם להוראות הדיון.

מוצרי היגינה מסופקים לכלואים באופן שוטף. אמנם, ציוד אישי אכן נאסף מהתאים וזה כולל חומרי הסתה כתובים מסוגים שונים ומוצרי חשמל כגון קומקומים, מכונות גילוח ופלטות בישול אשר בעת הזו החזקתם עלולה לסכן את ביטחון הצוות.

אכן, אין לכלואים הביטחוניים גישה לקנטינה, אך הדבר נעשה מהטעמים הביטחוניים כפי שפורט לעיל וכי ממילא

השב"ס מספק להם את כל צורכיהם.

כמו כן, נחסמה גישתם לטלוויזיות ולרדיו, הן מפני הצורך לעצור את אספקת החשמל לתאים והן בשל השאיפה לצמצם את קשרם עם החוץ, דבר אשר עלול לדרבן אירוע קיצוני או התפרעות באגפים. כל זאת, על רקע מספר אירועים שאירעו לאחר תחילת המלחמה במספר תאים בהם נמצאו מכשירי רדיו שהוברחו עליהם.

אני סבור שהמדיניות עליה הצהירה המדינה במסגרת תשובתה לעתירה בבג"ץ 7753/23 ושאושרה ע"י בג"ץ מיושמת באופן פרטני גם בענייניו של העותר.

כפי שציינתי בעבר, כל אסיר כולל אסיר ביטחוני מסוגו של העותר שבפני זכאי לתנאי יסוד וזכויות יסוד בסיסיים כמתחייב בדין, למרות מעשיו המתועבים והמזוויעים, אך אין לאפשר לעותר ולאסירים מסוגו, וודאי לא בעת הזאת תנאים משופרים, טובות הנאה או הטבות לפנים משורת הדין.

למשיב עומדת "חזקת תקינות המנהל", חזקה על המשיבים שהם יפעלו למימוש מדיניותם המוצהרת גם ביחס לעותר זה כמו לשאר האסירים, הן בקשר למתן טיפול רפואי נדרש, הן בעניין תיאום מפגש עם עו"ד בהקדם והן בעניין תנאי המחיה.

שוכנעתי שהעותר זוכה לקבל את הזכויות הבסיסיות המגיעות לו על פי דין בעת הזאת.

באשר לבקשה לזימון הרופא לעדות:

ככל שהעותר עומד על טענתו על כך שהוכה ונחבל ע"י סוהרים, הדרך לטיפול בטענות מסוג זה היא הגשת תלונה לגורמים המתאימים. ביהמ"ש הדן בעתירות אסירים לפי סעיף 62 לפקודה אינו ערוך ואינו אמור לברר טענות מסוג זה. מטרת עתירת אסיר היא קיום תכליתי מהיר ולא מסורבל כשברקע יש לזכור כי לרשות המנהלית עומדת חזקת התקינות המנהלית.

סיכום מנהל המרפאה כך נראה מבטא היטב ומשקף את הטיפול הרפואי לו זוכה העותר ולבדיקות הרפואיות שנעשו לו וכן לממצאים.

סיכומי של דבר, לא מצאתי פגם בהתנהלותה של המשיבה.

אני מורה על דחיית העתירה.

ניתן היום, כ"ב ניסן תשפ"ד, 30 אפריל 2024, בהעדר הצדדים.

עמוד 12